

UNIVERZITA
KARLOVA
V PRAZE
Pedagogická fakulta

Symposium international sur
la littérature à l'école

International
symposium on
educational literacy

Pedagogická fakulta UK v Praze,

katedra psychologie a katedra primární pedagogiky ve spolupráci

s International Symposium on Educational Literacy (ISEL)

pořádá konferenci s mezinárodní účastí na téma

Počáteční čtení: čtu a stávám se čtenářem (Cesty propojení výzkumu a praxe)

24. 9. 2014 - 25. 9. 2014

PedF UK, Magdalény Rettigové 4, Praha 1

Odborná garance:

Doc. PaedDr. Radka Wildová, CSc.

Dr. Anna Kucharská, Ph.D.

Mgr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.

Prof. as. Denis Alamargot

Prof. as. Marrie-France Morin

Organizační výbor:

PhDr. Eva Vachudová, Ph.D.

Mgr. Klára Špačková, Ph.D.

Mgr. Kamila Chroboková

Bc. Jolana Svobodová

Počáteční čtení: čtu a stávám se čtenářem (Cesty propojení výzkumu a praxe)

Výzkum počáteční čtenářské gramotnosti a zájem o obtíže v jejím rozvoji představuje jedno z nejvýznamnějších témat současné primární pedagogiky, pedagogické psychologie, vývojové psycholingvistiky i poradenské psychologie.

Cílem konference je prezentovat současný výzkum počáteční gramotnosti v pedagogice a psychologii a příbuzných humanitních vědách a vytvořit tak prostor pro transfer poznatků základního i aplikovaného výzkumu do pedagogické i poradenské praxe. Chceme vytvořit prostor pro setkání odborníků z vysokých škol i profesionálů z praxe, které spojuje zájem o problematiku rozvoje čtení a čtenářství a souvisejících gramotnostních dovedností.

Konference vítá **příspěvky z oblasti** výzkumu počáteční gramotnosti u dětí prvního stupně základních škol, výuky čtení v primárním vzdělávání, podpory čtenářství, dále příspěvky k tématu prevence i řešení obtíží v rozvoji čtenářských dovedností a intervencí v této oblasti. **Konference je vhodná nejen pro akademické pracovníky a studenty magisterských a doktorských programů, ale také pro pracovníky odborné praxe** - učitele mateřských a základních škol, vychovatele, pracovníky školních poradenských pracovišť a školských poradenských zařízení, ale také pro všechny ostatní, které rozvoj gramotnosti, čtení a čtenářství našich dětí zajímají.

V rámci konference bude probíhat **workshop mezinárodní pracovní skupiny SILE/ISEL** (International symposium on educational literacy / Symposium international sur la literatie á l' école), která v samostatném programu konference zve zájemce o účast. Ideou společenství je propojit mezinárodní výzkumné pracovníky různých oborů (vzdělání, psychologie, lingvistika, literatura, zdravotnictví), kteří se zajímají o podporu rozvoje pregramotnosti i gramotnosti, v mateřské i základní škole. Hlavní pozornost je věnována čtyřem tématům: pregramotnost a počáteční gramotnost: výukové postupy a intervence, čtení a psaní v primární škole, podpora žáků s problémy ve čtení a psaní, technologie pro podporu čtení a psaní. První ročník symposia ISEL / SILE se konal v listopadu 2013 v Lisabonu (Portugalsko). Druhý ročník se bude konat v Kanadě (Orford - Sherbrooke) v srpnu 2015.

Připravovaný workshop v Praze je mimořádnou akcí společenství. Jednacím jazykem bude angličtina. Účast je vhodná zejména pro ty kolegy, kteří mají zájem získat informace o zahraničních trendech i výsledcích výzkumu v oblasti čtenářské gramotnosti a chtějí také navázat kontakty pro případnou mezinárodní spolupráci.

Odborný program je uzavřen, je možné přihlásit se k pasivní účasti,

a to do 19. 9. 2014,

viz <http://www.pedf.cuni.cz/index.php?cat=konference&id=2&lang=cz>

Program konference

25. 9. 2014

AULA

Dopoledne – Jednání v plénu

- 8:30 – 9:30 Registrace
- 9:30 – 9:40 **Zahájení konference**
doc. PhDr. Radka Wildová, CSc. (*děkanka PedF UK v Praze*)
- 9:40 – 10:25 **Proměna koncepce čtenářské gramotnosti a jejich rizik**
The transformation of the concept of literacy and their risks
doc. PhDr. Radka Wildová, CSc., (katedra primární pedagogiky PedF UK v Praze) a PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D. (katedra psychologie PedF UK v Praze)
- 10:25– 10:50 **Odlišnosti vývoje počátečního čtení v jazycích s konzistentní a nekonzistentní ortografií**
Patterns of growth in Reading in Consistent and Inconsistent Orthographies
Mgr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.
- 10:50-11:15 **Dítě se stává čtenářem**
A child becomes a reader
Doc. PhDr. Ondřej Hník, Ph.D. (*katedra české literatury PedF UK v Praze*)
- 11:15 – 12:00 **Understanding how children manage written processes: one of the ways to improve writing practices in school (with a comparison of French and Canadian school system)**
Marie France Morin, MF (CREALEC, University of Sherbrooke - Canada) & Denis Alamargot, D. (University of Paris-Est Créteil - France)
- 12:00 – 13:00 *přestávka, občerstvení*

Odpoledne – jednání v sekcích

**PRACOVNÍ SEKCE A: DIDAKTIKA POČÁTEČNÍHO ČTENÍ,
ČTENÁŘSKÁ PREGRAMOTNOST A GRAMOTNOST
(DIDACTICS INITIAL READING, READER PRELITERACY AND LITERACY)**

Místnost: R208

Moderuje: doc. PaedDr. Radka Wildová, CSc.

- 13:00 – 13:20 **Idea a realita rozvoje čtenářství v preprimární a primární škole**
Idea and Reality of reading development in pre-primary and primary school
PhDr. Jitka Petrová, Ph.D. (Katedra primární a preprimární pedagogiky, PdF UP v Olomouci, Žižkovo nám. 5, Olomouc)
PhDr. Martina Fasnerová, Ph.D. (Katedra primární a preprimární pedagogiky PdF UP v Olomouci, Žižkovo nám. 5, Olomouc)
- 13:20 – 13:40 **Metody podpory rozvoje čtenářské pregramotnosti v mateřských školách**
Methods to support the development of reading preliteracy in kindergartens
PhDr. Jana Kropáčková, Ph.D. (Katedra primární pedagogiky, Pedagogická fakulta UK v Praze, M. Rettigové 4, Praha 1)
- 13:40 – 14:00 **Analyticko-syntetická metoda v modifikovaném pojetí jako jedna z možností realizace inovativního přístupu v analyticko-syntetické metodě**
Analytic-synthetic method in a modified concept as one of the options for realisation of innovative approach in the analytic-synthetic method
PhDr. Ing. Zuzana Maňourová (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Jeronýmova 10, České Budějovice)
- 14:00 – 14:20 **Jak systematicky rozvíjet čtenářství v 1. třídě? (příklad z praxe)**
How to systematically develop reading in 1st class? (practical examples)
Mgr. Jana Šístková (Pomáháme školám k úspěchu o.p.s., Nýřanská 30, 323 00 Plzeň)
- 14:20 – 14.40 **Kritická místa ve čtenářské gramotnosti a možnosti jejich řešení**
Critical points in reading literacy and their possible solutions
PhDr. Veronika Laufková (Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání, Myslíkova 7, Praha 1)
- 14:40 – 15:00 *přestávka*

**PRACOVNÍ SEKCE C: VÝVOJOVÉ ASPEKTY ČTENÍ A PSANÍ
(DEVELOPMENTAL ASPECTS OF READING AND WRITING)**

Místnost: R210

Moderuje: PhDr. Ida Viktorová, Ph.D.

- 13:00 – 13:20 **Kognitívna stimulácia ako súčasť rozvíjania porozumenia textu**
Cognitive stimulation as a part of understanding 's development of a text
Mgr. Dana Cibáková, Ph.D. (Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka a literatury Žižkovo nám. 5, Olomouc)
- 13.20 – 13:40 **První školní léta - číst chtít, umět i muset**
First years in school – want to read, know and must
Kateřina Homolová (Slezská univerzita v Opavě, Ústav bohemistiky a knihovnictví FPF, Masarykova tř. 37, Opava)

- 13:40 – 14:00 **Využití vlivu vrstevníka při rozvíjení čtenářství u žáků prvního a druhého stupně základní školy**
Use of coeval's influence in the development of reading of the first and the second grade's students of elementary school
 Doc. PhDr. Markéta Šauerová, Ph.D. (VŠTVS Palestra, spol. s r.o., Pilská 9, Praha 9)
- 14:00 – 14:20 **Psaní vlastního jména v předškolním věku**
Writing of the first name in preschool age
 PhDr. Ida Viktorová, Ph.D. (Katedra psychologie PedF UK, Myslíkova 7, Praha 1)
- 14:20 – 14:40 **Psaní u žáků 3. tříd - Comenia Script vs. běžné psaní**
Writing in 3rd class pupils - Comenia Script vs. ordinary writing
 Mgr. Olga Kučerová, Mgr. Daniel Kubín a PaedDr. PhDr. Anna Kucharská, Ph.D.
 (katedra psychologie PedF UK Myslíkova 7, Praha 1)
- 14:40 – 15:00 *přestávka*

**PRACOVNÍ SEKCE B: ROZVOJ A PODPORA ČTENÁŘSTVÍ
 (DEVELOPMENT OF READING AND ITS SUPPORT)**

Místnost: R209

Moderuje: Mgr. Věra Vykoukalová, Ph.D.

- 15:00 – 15:20 **Čtenářství v ČR: Jak čtou naše děti?**
Reading in Czech republic: How our children read?
 Mgr. Jolana Ronková (Katedra Primární Pedagogiky, Magdalény Rettigové 4, Praha 1)
- 15:20 – 15:40 **Jak podporují současné čítanky přímou práci žáků primární školy s uměleckým textem?**
How present-day reading-books support primary school pupils in direct work with literary text?
 Mgr. Hana Lavičková (Katedra českého jazyka a literatury, PdF MU Brno, Poříčí 7 Brno)
- 15:40 – 16:00 **Výběr čtenářského textu a rozvoj čtenářské gramotnosti cílenými úlohami**
Choice of a text and development of reading literacy through pointed exercises
 Mgr. Věra Vykoukalová, Ph.D. (KPV FP TUL, 1. máje 14, Liberec)
- 16:00 – 16:20 **S knihou po škole - Školní čtenářské kluby**
With the book after School - Reading Clubs
 Mgr. Irena Poláková (Nová škola, o. p. s., Křížkova 344/6, 186 00 Praha 8)

**PRACOVNÍ SEKCE D: ROZDÍLY A RIZIKA V ROZVOJI ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI
 DIFFERENCES AND RISKS IN THE DEVELOPMENT OF READING LITERACY**

Místnost: R216

Moderuje: Mgr. Klára Špačková, Ph.D.

- 15:00 – 15:20 **"Funkční gramotnost" a její souvislosti v předškolním věku**
"Functional literacy" and its context in preschool age
 Mgr. Veronika Plachá (Katedra pedagogiky a psychologie, PedF PedF JUDukelská 9, České Budějovice)
- 15:20 – 15:40 **Čtenářské dovednosti u dětí s rizikem dyslexie ve 2. třídě**
Reading skills of children with a risk of dyslexia at second year of primary school

Mgr. et Mgr. Tereza Medřická, Mgr. Veronika Bláhová, Dr. Anna Kucharská, Ph.D.
(Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Katedra psychologie, Myslíkova
7, 110 00 Praha 1)

15:40 – 16:00 **Domácí gramotnostní prostředí dětí s různými jazykově-kognitivními profily**
Home literacy environment of children with different linguistic-cognitive profiles
PhDr. Helena Franke, Ph.D. (FF UK Celetná 20, Praha)

16:00– 16:20 **Rozdíly v jazykových, kognitivních a raných gramotnostních dovednostech**
dívek a chlapců prvních tříd základních škol
Differences in language, cognitive and early literacy skills of girls and boys in the
first grade of elementary school
Mgr. Magdalena Gorčíková, Mgr. Gabriela Seidlová Málková (Katedra psychologie,
PedF UK v Praze)

PRACOVNÍ SEKCE E: POROZUMĚNÍ ČTENÉMU
(READING COMPREHENSION)

Místnost: AULA

Moderuje: PhDr. Anna Kucharská

13:00 – 14.00 **Porozumění čtenému – běžný vývoj a jeho rizika. Východiska, cíle, metody**
projektu, první výsledky
Reading comprehension – typical developments and its risks. Background,
objectives, methods of the project, the first results
(Sekce konference určená pro členy projektu GAČR – učitele spolupracujících škol
a rodiče a další zájemce)
PaedDr. PhDr. Anna Kucharská, Ph.D., Mgr. Gabriela Seidlová Málková (katedra
psychologie PedF UK Myslíkova 7, Praha 1)

14:00 – 14.30 přestávka – občerstvení

Místnost: AULA

Moderuje: Mgr. Gabriela Seidlová Málková

14.30 – 15,30 **Rizika v rozvoji porozumění čtenému. Seznámení s cíli projektu ve druhé**
fázi – východiska, cíle, možnosti spolupráce.
Risks in the development of reading comprehension. Getting to know the
objectives of the project in the second phase - background, objectives,
opportunities for cooperation.
Porozumění čtení u dětí se specifickými poruchami učení. *Reading*
comprehension in children with specific learning disabilities (Mgr. Klára
Špačková)
Porozumění čtení u dětí s vývojovou dysfázií. *Reading comprehension in*
children with specific language impairment. (Mgr. Eva Richterová)
Slabí čtenáři – pojem a jeho uchopení. *Poor readers and poor comprehenders -*
the concept and its grip (PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.)

Pedagogická fakulta UK, katedra psychologie a katedra primární pedagogiky
International Symposium on Educational Literacy
Praha, 2014.

